

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Mārupē

2017.gada 1.septembrī

Nr.1-16-5/17

Darbinieku un izglītojamo likumisko pārstāvju rīcība bērna infekcijas slimību gadījumos

Izdoti saskaņā ar
Valsts pārvaldes iekārtas likuma
72.panta pirmās daļas 2.punktu,
73.panta pirmās daļas 4.punktu

Ministru kabineta 2013.gada 17.septembra
noteikumu Nr.890 "Higiēnas prasības
bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem
un izglītības iestādēm, kas īsteno
pirmsskolas izglītības programmu"
15.punktu

Ministru kabineta 1999.gada 5.janvāra
noteikumiem Nr.7 „Infekcijas slimību
reģistrācijas kārtība”

I. Vispārīgie jautājumi

1. Mārupes novada pirmsskolas izglītības iestādes "Mārzemīte" (turpmāk – Iestāde) noteikumi "Darbinieku un izglītojamo likumisko pārstāvju rīcība bērna infekcijas slimību gadījumos" (turpmāk – Noteikumi) nosaka Iestādes darbinieku (turpmāk- darbinieku) un izglītojamo likumisko pārstāvju (turpmāk – vecāki) rīcību izglītojamo (turpmāk- bērni) infekcijas slimību gadījumos.
2. Noteikumu mērķis ir laikus novērst infekcijas slimību izplatīšanās riskus un mazināt infekcijas slimību izplatīšanos Iestādē.
3. Noteikumi nosaka:
 - 3.1. infekcijas slimību pazīmes;
 - 3.2. rīcību gadījumos, ja Iestādē ir konstatētas infekcijas slimības pazīmes;
 - 3.3. rīcību gadījumos, ja Iestādē ir reģistrēta saslimšana ar infekcijas slimību.

II. Infekcijas slimību pazīmes

4. Vecāki nedrīkst vest bērnu uz Iestādi un Iestādē neuzņemt bērnu, ja viņam ir konstatētas šādas infekcijas slimību pazīmes:

4.1. adenovīruss- tas var skart jebkuras organisma gļotādas. Adenovīrusa izpausmes ir dažādas: klepus, iesnas, caureja, paaugstināta temperatūra, palielināti limfmezgli;

4.2. *akūta augšējo elpceļu infekcija* – iesnas, klepus, šķaudīšana, rīkles iekaisums, apgrūtināta elpošana, acu konjunktīvas iekaisums ar vai bez paaugstinātas ķermeņa temperatūras;

4.3. *difterija* – raksturīga plēvju veidošanās uz kakla gļotādām („kakla aizaugšana”) un ādas, kā arī toksisks sirds muskuļa, nervu sistēmas, nieru un citu orgānu bojājums un organisma smaga vispārēja saindēšanās;

4.4. *dizentērija* – sākas ar strauju ķermeņa temperatūras paaugstināšanos līdz pat 38°C–39°C. Tāda ķermeņa temperatūra saglabājas līdz pat piecām dienām. Raksturīgākie dizentērijas simptomi ir: sāpes defekācijas laikā, ūdeņaina, zaļgana vēdera izeja ar gļotām vai asinīm. Bērniem slimības sākums ir straujāks nekā pieaugušajiem, bet atlabšanas process tieši pretēji – lēnāks;

4.5. *enterobioze* (spalīšu invāzija) – izteikta (mokoša) nieze anālās atveres apvidū, kas var būt par cēloni bērna bezmiegam, neirastēnijai. Anālās atveres apvidus kasīšana dažreiz rada izsitumus, iekaisumu un pat strutošanu;

4.6. *infekciozā eritēma* – sākas ar izteikti sarkaniem plankumiem uz vaigiem, kas izskatās, it kā bērns būtu ieplaukāts. Pēc vienas līdz četrām dienām parādās sarkani mežģiņveida plankumi — vispirms uz rokām, pēc tam tie izplatās pa visu ķermeni. Šādi izsitumi var parādīties un pāriet vienas līdz triju nedēļu laikā;

4.7. *epidēmiskais parotīts (cūciņas)* – noris ar stiprām galvassāpēm un sāpēm locītavās, drudzi, vienpusēju vai abpusēju (pie auss) siekalu dziedzeru pietūkumu. Vieglākos gadījumos izpaužas tikai ar augšējo elpceļu iekaisumu;

4.8. *garais klepus* – lēkmjveida klepus, sēkšana klepus laikā, iespējamās elpošanas apstāšanās lēkmes, ieilgusi slimības norise. Ar slimību galvenokārt slimo bērni no viena līdz piecu gadu vecumam;

4.9. *gripa* – pēkšņs slimības sākums, galvassāpes, drudzis, paaugstināta ķermeņa temperatūra, muskuļu sāpes, kaulu „laušanas sajūta”, aizlikts deguns bez iesnām un sauss, rejšs klepus;

4.10. *kašķis* – izteikta nieze un nelieli pūslīši, kas var būt klāti ar krevelītēm. Pūslīši pārsvarā ir uz vietām, kur ir plāna āda, piemēram, pirkstu starpās, uz vēdera, augšdelmu iekšpusēs pie padusēm, uz apakšdelmu locītavām pie plaukstas, uz dzimumorgāniem (niezes dēļ bērns ir kašķīgs, nevar koncentrēties);

4.11. *konjunktivīts (bakteriālais jeb strutainais konjunktivīts)* – iekaisums sākas vienā acī: plakstiņš piepamst, redzams košs apsārtums, acī parādās strutas. Dažkārt strutu var būt tik daudz, ka acs aizlīp, to pat nevar atvērt. Dažu dienu laikā iekaisums arī otra acs. Strutas kairina acu gļotādu un ādu ap acīm un rada niezi. No liela kairinājuma ap acīm var izveidoties ādas iekaisums jeb dermatīts. (*vīrusu izraisītais konjunktivīts*) – izraisa adenovīruss, iekaisums sākas vienā acī, vēlāk pāriet uz otru, nedaudz piepampst plakstiņš, parādās apsārtums, asarošana, no acs sāk izdalīties gļotainas strutas. Bērns var just nepatīku pret spilgtu gaismu. Vīruss var radīt radzenes bojājumu;

4.12. *masalas* – klepus, iesnas, konjunktivīts (acu konjunktīvas iekaisums), izsitumi, paaugstināta ķermeņa temperatūra;

4.13. *masaliņas* – izsitumi, limfmezglu pietūkums un paaugstināta ķermeņa temperatūra;

4.14. *meningīts* – paaugstināta ķermeņa temperatūra, drudzis, stipras galvassāpes (pārsvārā pieres un pakauša rajonā), kakla (sprandas) stīvums, miega traucējumi, bieži slikta dūša, vemšana un sāpes vēderā. Galvassāpes var pastiprināt spilgta gaisma, troksnis un citi kairinātāji. Smaga meningīta gadījumā var būt vērojami apziņas traucējumi, murgi, uzbudinājums un samaņas zudums;

4.15. *mikrosporija (infekcioza ādas sēnīšu slimība)* – uz ādas apaļi vai ovāli, sārti plankumi, kas, izzūdot no centra, veido divus vienu otrā ieslēgtus gredzenus. Galvas matainajā daļā lieli plankumi ar ādas lobīšanos, mati pie pamatnes nolūzuši;

4.16. *pedikuloze (utainība)* – pastāvīga spēcīga galvas un kakla mugurējās daļas ādas nieze, ādas (aizauss rajonā un kakla mugurējā daļā) sakasījumi – mazi, sarkani uztūkumi, ādas sacietējumi ar seroziem (ūdeņainiem) izdalījumiem. Mazi, balti plankumi (oliņas vai gnīdas) pie mata saknes, ko ir grūti atdalīt. Redzami paši parazīti – galvas utis;

4.17. *salmoneloze* – slikta dūša, vemšana, krampji un sāpes vēderā, caureja, drudzis, galvassāpes. Ja slimība noris smagā formā, kā arī ja saslimušais ir mazs bērns, liels šķidruma zudums var izraisīt smagu organisma atūdeņošanu (dehidratāciju). Salmonelozes simptomi parādās 6–72 stundas pēc inficēšanās;

4.18. *skarlatīna (šarlaks)* – sākas ar paaugstinātu ķermeņa temperatūru un sāpēm kaklā. Pēc laika (no dažām stundām līdz divām trim dienām) parādās izsitumi, kas ātri izplatās uz sejas (sārti vaigi ar izsitumiem, rajons ap muti trīsstūra veidā ir bāls), kakla, kā arī uz ķermeņa un ekstremitātēm (padusēs, cirkšņos, uz elkoņu ieloka virsmas). Raksturīga skarlatīnas izpausme ir angīna, kurai progresējot palielinās limfmezgli;

4.19. *stomatīts* – noris kopā ar paaugstinātu temperatūru (37,5°C–39°C) uz gļotādas parādās sāpīgas, sīkas, apaļas erozijas, klātas ar baltu aplikumu;

4.20. *tuberkuloze* – var izpausties kā saaukstēšanās vai gripa, pēc kuras bērns ilgstoši nevar atlabt, ieildzis bronhīts, pneimonija, kas nepadodas ārstēšanai. Lielāki bērni sūdzas par galvassāpēm, nogurumu, var būt nedaudz paaugstināta ķermeņa temperatūra (37,1°C–37,5°C);

4.21. *zarnu infekcijas slimības* – caureja (šķidra vēdera izeja trīs un vairāk reižu dienā), ēstgribas zudums, nelabums, vemšana, vēdersāpes ar vai bez ķermeņa temperatūras paaugstināšanās;

4.22. *vējbakas* – paaugstināta ķermeņa temperatūra (līdz 38°C–39°C), galvassāpes, vispārējs nogurums, ēstgribas zudums, pēc 2–4 dienām dažādās ķermeņa vietās, arī galvas matainajā daļā, parādās nelieli, nedaudz piepacelti, sārti izsitumi, kas ātri vien piepildās ar dzidru vai bālganu šķidrumu un kļūst par pūslīšiem. Pūslīši pārplīst vai kasot tiek pārplēsti, to vietās veidojas krevelītes;

4.23. *akūts vīrushepatīts (ieskaitot A hepatītu)* – slikta dūša, ēstgribas zudums, nogurums, paaugstināta ķermeņa temperatūra, sāpes labajā paribē, iespējami zarnu trakta darbības traucējumi ar vai bez paaugstinātas ķermeņa temperatūras, vēlāk ādas un acu dzelte, tumšs urīns un gaiši izkārnījumi;

4.24. *ķermeņa temperatūras paaugstināšanās* virs 37,5°C (mērot ķermeņa temperatūru padusē) bez citām infekcijas slimības pazīmēm vai virs 37,0 °C, ja ir citas infekcijas slimības pazīmes;

4.25. papildus iepriekš minētajām infekcijas slimību pazīmēm raksturīgas arī izmaiņas bērna uzvedībā – *miegainība, atteikšanās ēst, dzert, raudulība, paātrināta elpošana, galvassāpes, nespēks* u.c. pazīmes

5. Ja vecāks atved bērnu no rīta uz Iestādi ar augstāk minētajām slimību pazīmēm, bērns tajā dienā netiek uzņemts Iestādē un nākošreiz, atvedot bērnu, jāuzrāda ģimenes ārsta vai pediatra izziņa.

III. Rīcība gadījumos, ja Iestādē ir konstatētas infekcijas slimības pazīmes

6. Ja Iestādē ir konstatētas infekcijas slimības pazīmes, darbiniekiem jārikojas šādi:
 - 6.1. darbinieks par šo gadījumu nekavējoties informē pirmsskolas iestādes māsu un Iestādes vadītāju, lai turpmāk informētu bērna vecākus;
 - 6.2. Iestādes vadītājs:
 - 6.2.1. nodrošina, ka bērna vecāki tiek savlaicīgi informēti par infekcijas slimības pazīmēm, saslimšanu un/vai slimā bērna nošķiršanu no pārējiem izglītojamiem līdz brīdim, kad vecāki ierodas pēc slimā bērna;
 - 6.2.2. nodrošina pastāvīgu pirmsskolas iestādes māsas vai darbinieka klātbūtni pie saslimušā izglītojamā.
 - 6.3. Iestādes māsa:
 - 6.3.1. nodrošina informācijas sniegšanu telefoniski Slimību profilakses un kontroles centra reģionālās nodaļas epidemiologam, ja radušās aizdomas par grupveida saslimšanu Iestādē (ir saslimuši divi vai vairāki darbinieki vai izglītojamie) un ir konstatētas šādas infekcijas slimību pazīmes: caureja, vemšana, ādas, gļotādas vai acu ābolu dzelte, paaugstināta ķermeņa temperatūra, izsitumi vai citi ādas bojājumi;
 - 6.3.2. informē vecākus un aicina nekavējoties bērnam nodrošināt ģimenes ārsta apmeklējumu, ja Iestādē ir konstatēta kāda no šo Noteikumu 4.punktā minētajām infekcijas slimību pazīmēm;
 - 6.3.3. informē izglītojamo mātes, kā arī darbinieces—grūtnieces, ja Iestādē ir konstatēta kāda no šādām infekcijas slimībām: vējbakas, masalas, masaliņas un infekciozā eritēma, kas var ietekmēt gaidāmā bērna veselību. Minētajām personām ieteicams konsultēties ar ģimenes ārstu par vakcinācijas nepieciešamību.
7. Ja darbinieks sev konstatē infekcijas slimības pazīmes, viņš nekavējoties informē par to Iestādes vadītāju un vēršas pie sava ģimenes ārsta.

IV. Rīcība gadījumos, ja Iestādē ir reģistrēta saslimšana ar infekcijas slimību

8. Ja Iestādē ir reģistrēta saslimšana ar infekcijas slimību, ir jāveic šādi pasākumi un jāievēro šāda kārtība:
 - 8.1. nekavējoties jānoorganizē un jāveic kontaktpersonu medicīniskā novērošana, sākot no dienas, kad ir bijis pēdējais kontakts ar slimnieku vai infekcijas nēsātāju: t.sk. jāveic bērnu apskate no rīta pirms viņu pieņemšanas grupā, jāmēra ķermeņa temperatūra, ja rodas aizdomas par saslimšanu;
 - 8.2. infekcijas skartajā grupā, sākot no dienas, kad ir bijis pēdējais kontakts ar slimnieku vai infekcijas nēsātāju, jānodrošina šādi ierobežojoši pasākumi:
 - 8.2.1. nedrīkst pieņemt grupā tos bērnus, kuri nav bijuši kontaktā ar slimnieku vai infekcijas nēsātāju;
 - 8.2.2. nepārcelt attiecīgās grupas bērnus un personālu uz citām grupām;
 - 8.2.3. neapvienot šīs grupas bērnus ar citu grupu bērniem;

8.2.4. nerīkot infekcijas skartajai grupai kopīgus pasākumus ar citām grupām.

9. Ja grupā ir reģistrēta saslimšana ar infekcijas slimību, šai grupai mūzikas un sporta nodarbības organizēt kā pēdējai, bet pēc nodarbībām uzņemt un vēdināt telpas.
10. Iestādē nodrošināt roku mazgāšanu ar šķidrām ziepēm.
11. Sekot līdzi, lai bērni mazgātu rokas pēc ierašanās Iestādē, kā arī pēc pastaigām, tualetes apmeklēšanas, pirms ēšanas un, ja nepieciešams, individuāli palīdzēt bērniem nomazgāt rokas.
12. Sekot līdzi, lai bērni lietotu dvieļus atbilstoši to individuālajam marķējumam.
13. Veikt virsmu un inventāra mazgāšanu un dezinfekciju, atbilstoši instrukcijām izmantojot mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļus.
14. Izmantot tikai viegli mazgājamas rotaļlietas, nodrošināt to mazgāšanu un dezinfekciju katras darbadienas beigās, mīkstās rotaļlietas mazgāt veļas mazgājamā mašīnā vai nodrošināt to ķīmisko tīrīšanu. Nelietot mīkstās rotaļlietas līdz ierobežojošo pasākumu pārtraukšanai.
15. Informēt vecākus par veicamajiem infekcijas slimību ierobežojumiem un profilakses pasākumiem, t.sk. medicīnisko novērošanu, kā arī ieteikt vecākiem nodrošināt bērna veselības stāvokļa novērošanu ārpus Iestādes (mājās).
16. Ja bērnam parādās infekcijas slimības pazīmes: caureja, vemšana, ādas, gļotādas vai acu ābolu dzelte, paaugstināta ķermeņa temperatūra, izsitumi vai citi ādas bojājumi, Vecākiem:

16.1. nekavējoties vērsties pēc medicīniskās palīdzības un informēt ģimenes ārstu par to, ka Iestādē ir reģistrēts (-i) infekcijas slimības gadījums (-i), kā arī pēc iespējas ātrāk informēt Iestādi par bērna saslimšanu;

16.2. nodrošināt slimo bērnu ar atsevišķiem traukiem un personīgās higiēnas piederumiem (dvieļiem u.c.);

16.3. stingri sekot līdzi bērna higiēnai, it sevišķi roku mazgāšanai;

16.4. nodrošināt rūpīgu telpu uzkopšanu mājās;

16.5. precīzi pildīt ģimenes ārsta vai pediatra norādījumus.

17. Noteikt, ka ar infekcijas slimību saslimušos bērnus vai infekcijas nēsātājus Iestādē pēc atveseļošanās drīkst pieņemt tikai ar ģimenes ārsta izziņu.
18. Noteikt, ka medmāsa veic pārbaudi bērnam, kuram tika konstatēta pedikuloze, pirmajā dienā pēc atgriešanās Iestādē, lai pārliecinātos par pedikulozes neesamību (strīdus gadījumā starp Iestādi un bērna vecākiem, jāuzrāda ģimenes ārsta izziņa par atļauju apmeklēt Iestādi).

V. Noslēguma jautājums

19. Iestādes vadītājs iepazīstina darbiniekus ar Noteikumiem ne retāk kā reizi gadā.
20. Noteikumus izieto Iestādes informācijas stendā un mājas lapā www.marzemite.lv
21. Noteikumi var tikt papildināti, izmaiņu veikšanas nepieciešamību nosaka likumdošanas izmaiņas un no tā izrietošo izmaiņu nepieciešamība, terminoloģijas novecošana vai izmaiņas Iestādes funkcijās.